

N.F.S. Grundtvigs prædiken 2. søndag i fasten

Taler

Nikolai Frederik Severin Grundtvig 21. februar 1864
Forfatter, teolog, digter

Dato**Sted**

Vartov Kirke

Omstændigheder**Prædikentekst**

Matthæusevangeliet kapitel 15, vers 21-28

- 1 Kristne Venner! Fortællingen om Hedning-Kvinden, der søgte Trøst i hendes
Kvide og Hjælp i hendes Nød hos Israels Messias, Vorherre Jesus Kristus, og
fandt langt mer end hun turde forlange, denne levende, ja udødelige Fortælling,
der sikkert i al Evighed vil gaa fra Mund til Mund, den maa især i Hedning-
5 Lande alle Vegne og til alle Tider gjøre et dybt og rørende Indtryk i samme Grad
som Hjærteligheden i det hele, og da især hos Kvinden, er dyb og frisk til Stede.
Og hvad ikke da hos os, vist af Art og Skabning det hjærteligste Folk under
Solen! og nu, da Folke-Nøden er saa stor og Kviden saa bitter som sjælden eller
aldrig før, ja, da vor gamle Folkelighed, vor gamle Danskhed svæver i yderste
10 Fare, om ikke for bogstavelig at dø af Sorg, da den er hjærtefrisk, saa dog for at
uddø med dem, som maa bære paa en Sorg, der folkelig ej er mindre bitter og til-
syneladende fortvivlet, end den kanaanæiske Kvindes eller Halv-Grækerindens
huslige Sorg efter Dagens Evangelium, men er i Grunden, i Aand og Sandhed,
netop den samme. Thi det er den bitre Hjemsorg og Hjærtesorg over, at den
15 dybe, inderlige, friske og kjække Følelse for det virkelige danske Fæderneland og
Modersmaal, Storværk og Kæmpevise, som udmærkede det gamle Danmark og
lever klarlig endnu hos en Del, som en alderstegen Dannekvinde, kjæk og
højmodig som en Skjoldmø, fitalende og fremsagt som en Spaadise, vittig og
skæmtefuld som en Barneskjald, bestandig og trofast som den ægte Kjærlighed,
20 — denne Følelse, der i enkelte lyse Øjeblikke endnu er at spore hos det unge
Danmark, som en Datter af det gamle, er dog i det hele som troldreden og
forgjort, ligesom hendes Datter, der plagedes ilde af Djævelskabet, saa hvor det
gamle, danske Folke-Hjærte endnu slaar højt og frisk, og maa ligesom Hedning-
Kvinden i Evangeliet have hørt, hvad aldrig kan blive skjult, at Israels Messias,
25 der, skjønt Verden ikke ser ham, dog, fordi Kjærlighedens Gud er med ham til
Verdens Ende, gaar virkelig omkring og gjør vel og helbreder alle, som er
overvældede af Djævelen, og ænser ingen Urenhed, uden den, som har hjemme i

Hjærtet, — han er kommen til vort Hedenskabs Grænser. Nu maa Folke-
30 Hjærtet, som Livs-Moderen, nødvendig raabe efter Herren, den Davids Søn, og
bede ham forbarme sig over den ulykkelige Datter, som er bleven fremmed for
sin Moder og for sig selv, og har fortryllet overgivet sig i onde Magters Vold,
som ogsaa udvendig, saa snart som muligt vil ødelægge hende og hele hendes
yndige Hjem, „dejligst Vang og Vænge, lukt med Bølgen blaa“, der, som løsrevet
35 fra Paradiset, altid drømmer og minder om dets Yndighed.

Ja, kristne Venner og Veninder, det er mit lyse Haab, og det maa være eller blive
alle Dannemænds og Dannekvinders Haab, som tror af Hjærtet paa Vorherre
Jesus Kristus, som den Kvindens Sød, i hvem alle Jorderigs Slægter skal
40 velsignes, og for hvis Øje Lyset er opgaet over Frelserens grænseløse
Menneskekjærlighed, og hans Aands og Evangeliums inderlige Forhold til alle
Folke-Stammer og Tungemaal, som har Hjærte for Aand og Tunge til Sang om
det dybe og det høje, — vi maa alle haabe, at det danske Folke-Hjærte, som
endnu er sig selv mægtigt og bekjendt, selv naar det er hedensk, vil som
45 hjælpeløst med inderlig Ømhed og Dristighed istemme vort Raab til Frelseren
paa gamle Danmarks Vegne: at han vil forbarme sig over det unge og løse de
unaturlige Lænker, hvori det er lagt, saa det igjen kan aande frit og nyde godt af
den udvortes Fred og Frihed som Fredens Gud og Frihedens Aand baade
aabenbar under alle, hvem der elsker dem, og har klarlig vist os, under intet
50 Verdens-Folk heller af Himlen end det danske Folk, der ejer og attraar saa lidt af
Verden som muligt, og har altid elsket den livsalige Fred, som Folket og Riget
kan blomstre ved, og elsket Friheden, som er „mer end Guld, var deraf end en
Verden fuld“.

Langt fra derfor, at vi som Kristi første Disipler, der endnu ikke havde lært at
føle med Hedningerne, naar vi hørte Hedning-Kvinden raabe efter os, at ville
bede Frelseren skille os af med hende, skal vi ikke blot med en Forbøn ligesom
berede Frelseren paa, at om hun endnu tier, vil hun sikkert raabe og er hans
Medlidenhed værd, og naar som helst vi møde Dannekvinden, opmuntre hende
60 til kun dristig at paakalde den kjærlige Davids-Søn og ikke lade sig afvise, da han
lige saa vist vil som kan hjælpe og frelse alle dem, der kommer til ham, og
forstøder ingen af dem. Og hvilken Opmuntring kan da vel være større for et
moderligt Hjærte end Fortællingen efter Dagens Evangelium om den ydmyg
dristige og fremsagte Hedning-Kvinde, der ikke helmede med sit: Herre, du
65 Davids Søn! forbarm dig over mig! skjønt det en Stund syntes at lyde for døve
Øren; ikke lod sig afstrække eller støde af haardladne Ord, men greb dem i

70 Flugten og tog dem til Indtægt, og lønnedes saa med den himmelske Trøst:
Kvinde! din Tro er stor, dig ske som du vil! et hjærteligt Guds-Ord, der ikke blot
stillede hendes Sorg for den ulykkelige Datter, men aabnede hende den mest
smilende Udsigt til alle hendes hjærtelige Ønskers Opfyldelse.

75 Ja, kjære Venner, det er hverken i Dag eller i Gaar, hverken siden vi fik de
sørgelige Tidender fra Danevirke, eller siden den forrige Krig og paafølgende
Fred klarlig aabenbarede gamle Danmarks Lykke og Ulykke, lyse og mørke
Udsigter, at jeg har betragtet det danske Folks dybe og elskelige Hjærtelighed
som et Pant paa Guds Naade og vidunderlige Frelse, og betragtet den
overhængende Fare, hvori det lille Danmarks Rige længe har svævet for
Opløsning og Undergang, ikke som en Følge af det Nabohad, den Godtroenhed
80 og Føjelighed, der er saa gamle som det ældgamle Folk og Rige, men som en
Følge af den dødelige, for Mennesker ulægelige Sygdom, hvori et Folk falder,
naar dets Hjærte indtages og underkues af en fremmed og fjendlig Uaand og
Uvætte, saa Tankegang og Tungemaal, Tilbøjeligheder og Modbydeligheder,
Lyster og Begjærligheder, Bestræbelser og Fornøjelser blive unaturlige. Det er
85 hos mig et gammelt Syn, men Gud ske Lov! det er hos mig et lige saa gammelt
og bestandigt Haab: at Gud i Naade vil gjøre det for Mennesker umulige, baade
muligt og virkeligt, og klarlig paa vort lille Folk og Rige aabenbare sin den store
Barmhertighed og almægtige Kjærlighed, hvormed han i Jesus Kristus, sin
enbaarne Søn, har besøgt den faldne Menneske-Slægt, saa at naar kun det dybe
90 Hjærtesuk bryder igjennem til at naa hans Øre, vil han afhjælpe al Folkehjertets
Nød og vende dets Kvide til Lovsang med Himmel-Røsten: Kvinde, din Tro er
stor, dig ske, som du vil! Amen, i Vorherres Jesu Kristi Navn, Amen!

Kilde

95 N. F. S. Grundtvigs Sidste Prædikener i Vartov Kirke 1861-72, et Udvalg ved C. J. Brandt, Vol 1. Kjøbenhavn:
Karl Schönbergs Forlag, 1880. Digitalisering: Det Kgl. Bibliotek

Kildetype

Dokumentation i bogværk

Tags

100 2. søndag i fasten, Den anden slesvigske krig 1864, Første tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 1800-
tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/n-f-s-grundtvigs-praediken-2-sondag-i-fasten>